

Fabià Puigserver, teatre, vida i passió

M'HE resistit tot el que m'ha estat possible a fer necrològiques o articles sobre en Fabià. Primer, perquè per molt que la seva mort fos anunciada, i aparentment hi estéssim preparats, en produir-se ets incapaç d'omplir el buit físic, tangible, xuclador que et queda. Després, perquè ell ens va

Guillem Jordi Graells

dur la seva condició homosexual amb més naturalitat. Per a ell, em sembla, era una dada objectiva que conformava la seva personalitat ni més ni menys que els trets físics (l'alçada, els ulls, la barba o

fos admès com a tal fins pels més reticents. No era un tret que el definís, però tampoc va necessitar mai amagar-se'n o dissimular.

Això, inevitablement, li impedia sovint entendre els problemes o els drames que, pel mateix fet, podien estar patint amics, companys o coneguts. Igual que, des del seu privilegi d'home enormement atractiu, li costava compartir els neguits o la frustració d'aquells a qui l'avara naturalesa no ha dotat dels mateixos poders seductors. En qualsevol cas, l'avorrien les converses monotemàtiques centrades exclusivament en el "tema diferencial" i apreciava ben poc aquells que en feien l'eix únic i substancial de la seva vida. En això, com en algunes altres coses, podia ser molt dur.

La faceta de creador

Però no vull estendre'm en aquesta qüestió, perquè seria trair-lo. A l'hora de parlar d'en Fabià, aquest és un aspecte que necessàriament cal constatar, però sobretot per a subratllar-ne l'excel·lència naturalitat. Allò que el defineix, l'identifica i el projecta més enllà de la seva

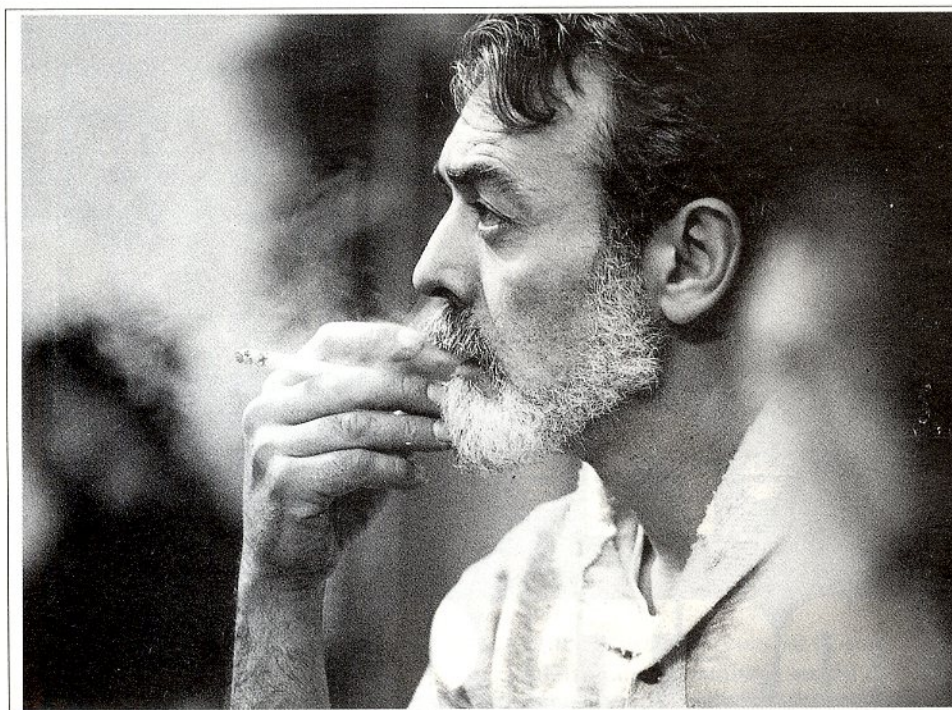
desaparició és, evidentment, la seva faceta de creador, de màgic prodigiós i apassionat en tots els oficis i àmbits de

exigir repetidament que evitéssim els homenatges, les cerimònies i qualsevol faramalla entorn d'una circumstància que veia venir amb serenitat i sense perdre, en cap moment, les ganes de treballar, d'intervenir, de participar. Conscient del que abandonava, però satisfet de deixar-ho endegat i, esperem-ho, en bones mans.

Cedeixo a la petició dels amics de Lambda perquè imagino que això no l'enutjaria excessivament i perquè els mesos transcorreguts fan menys immediatament dolorós el fet deposar-me a assajar d'escriure unes ratlles sobre ell. Ja m'ho perdonarà, perquè sap que m'adreço discretament a uns amics comuns.

En Fabià era la persona a qui he vist

les mans prodigiosament hàbils), de caràcter (la bonhomia, la tenacitat, l'agudesia o la sensibilitat) o professionals (aquesta passió desmesurada pel món de l'espectacle en tots els seus aspectes, creatius o de recepció). La seva excepcionalitat humana li havia facilitat, potser, aquesta assumpte natural que, de retruc, comportava un fet força excepcional, que

AZUL	
HAPPY HOURS	9 PM TO 10:30 PM PEDRO
Bonaventura Barcelona	BAR MUSICAL 10, Sitges, 08870

l'espectacle. Actor ocasional, director d'escena, escenògraf i figurinista, pedagog, constructor d'espais teatrals, promotor i responsable d'empreses i projectes ben diversos, Fabià Puiserver, d'ençà del seu retorn de l'exili familiar a França i Polònia va esdevenir ben aviat un punt de referència i un dels homes més actius i definitoris del teatre català i europeu.

El seu compromís

El seu compromís fou sempre múltiple: abans que res, amb la seva creació personal, bastint uns mons de ficció on excel·lia la seva àmplia cultura plàstica, la seva sensibilitat afinadíssima, la seva agudesia i oportunitat en la resolució dels reptes. I això, no únicament com a dissenyador sinó molt especialment en la seva condició d'artesà vocacional, que exigia controlar totes les fases del procés creatiu, des de la idea discutida amb el director o el col·lectiu, fins als acabats més minúsculs, resolts personalment amb unes pinzellades contundents, l'afegit d'uns aplics a un vestit o el retoc de la il·luminació que havia d'amarar el conjunt.

Compromís, també, amb el conjunt del món teatral -bigarrat i contradictori, hostil i fraternal alhora- que ell entenia com una gran família, en la qual, com en totes, hi ha gent molt diversa, amb qui t'entens millor o pitjor. Mai no es va refugiar en cap torre d'ivori esperant que l'anessin a cercar per a un treball. Ben al

contrari, era el primer en posar-se a la feina per tirar endavant projectes, iniciatives, empreses: primer com a soldat ras (Agrupació Dramàtica de Barcelona, Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual), després amb més protagonisme i assumint més responsabilitat (Grup de Teatre Independent, Institut del Teatre), finalment com a promotor essencial (Teatre de l'Escorpi, Teatre Lliure).

Compromís, finalment, amb la seva societat i el seu temps. Amb una sòlida formació ideològica -un dels escassos beneficis de l'exili-, la seva actitud en el franquisme no podia ser només de rebuig. Actiu en la clandestinitat antifranquista,

**Em sembla que
me'n puc anar
tranquil. Oi que
he fet molta
feina?**

participà en tots els combats que tenien com a fita acabar amb la dictadura i normalitzar la situació precària i catacumbica de la cultura catalana. Des del PSUC, des de la Permanent d'Intel·lectuals de l'Assemblea de Catalunya, en les campanyes per la llibertat d'expressió (gairebé ningú no sap que la famosa caràtula teatral amb la boca travessada per un traç vermell fou un disseny seu improvisat, la mateixa tarda que vam saber la detenció d'Albert Boadella), Fabià Puiserver feia efectiu un compromís que li era natural perquè pretenia assolir un clima on la creació fos possible en llibertat, la mateixa que ell aplicava sense concessions en la seva feina.

Lluita contra la SIDA

Fa tres anys, li diagnosticaren que patia SIDA. No es va voler deixar vèncer. Es va posar a lluitar, tot i sabent que tenia ben poques probabilitats de sortir-se'n. Es va sotmetre a tractaments experimentals, pensant que si no el guarien servirien almenys per a fer avançar les investigacions. Però sobretot va continuar, mentre li fou possible, el mateix ritme esgotador de treball: les seves escenografies i direccions al Lliure, la direcció artística general del teatre, l'elaboració del projecte de futur en el Palau de l'Agricultura, que sabia que no veuria acabat però que ha volgut deixar-nos el més definit possible per tal que la gent del Lliure, la ciutat de Barcelona, la cultura catalana, disposem d'aquesta eina imprescindible.

Dies abans de morir, al Clínic, ens deia serè: "Em sembla que me'n puc anar tranquil. Oi que he fet molta feina?". Fins al darrer moment, la seva obsessió. I és, certament, allò millor que ens en queda. Per als seus íntims, a més, una personalitat magnètica, excepcional, que vessava generosament en els seus amants, en els seus amics, en els seus companys. El repte que ens queda és no decebre la seva confiança en nosaltres, fer realitat els seus projectes, convertir en viu i útil un record que el pas del temps no esborrarà fàcilment, perquè està fet de passió i d'autenticitat.

Ja no hi és per resoldre'ns els problemes immediats, però si algun cop ha tingut sentit la paraula "mestratge" -en la feina i en la vida, en allò que és públic i en l'àmbit més íntim- sens dubte és en aquest cas que podem aplicar-ho. Creador apassionat i persona completa tot en ú. I perdoneu la retòrica. En algun lloc havia de refugiar-me.

**P
A
T
H
M
O
S**

**Padua, 68
08006 BARCELONA**

ΣΔΥΝΔ ΡΑΔΥΔ

La Gleva, 34; 08006 BARCELONA; Tel.: 212 16 54